

Europeanen en Amerikanen droegen daartoe het hunne bij, want velen van de eerste zendelingen en der Westelingen die naar Japan kwamen, waren geneigd de Japannees met de barbaren der Zuidzee op één lijn te stellen. Al beweerden zij ook niet dat het volk geheel onwetend was, toch zagen zij met verachting op de Japanse beschaving neer. Het duurde minstens 20 jaar, eer zij leerden inszien, dat de Japanse kunst iets geheel origineels was; dat men ten oorechte de Japanse kunstwereld met die van halfwildten op één trap stelde, en dat de godsdienstige en wijsgeerige denkbeelden der Japannees niet eenvoudig als bijgelooft kramen mochten signaleerd worden. De werken van Rein, Morse en Haern droegen er toe bij, die waardeering tot stand te brengen, later de werken van Dr. Nitobe en professor Okakura, die aan het Westen een blik vergunden in de grootheid en rijkdom van Japan. Daardoor leerden ook de Japannees kennen wat zij waard waren en dat niet alles wat uit het Westen kwam, daarom beter was. Deze veranderde positie tegenover het Westen werkte voor het Christendom, dat men ook als een zaak beschouwde die uit het Westen werd ingevoerd, naideel en daarom ging de Christelijke actie van 1890 tot 1900 achteruit.

Daarbij kwam, dat door den arbeid der zendelingen de voorstanders der oude religie zich gingen aangereken om te zorgen, dat geen terrein door hen verloren werd. De heidense priesters zagen in, dat het noodzakelijk was scholen te stichten om begaafde jongelingen te vormen, of zij zouden se weg om in het buitenland te studeeren. Vooral de Sintoisten weerden zich krachtig; zij begonnen aan philanthropie en sociaal arbeid te doen, zij zonden zelfs zendelingen naar Japanse koloniën en het buitenland. Heidense tempels, die ingestort waren, bouwde men weder op. Door ontwikkelden werd het Boedhisme opnieuw bestudeerd, al kan men niet zeggen, dat het Boedhisme door het werken der Chr. zendelingen bijzonder tot ontwikkeling van verkracht gebracht is.

Uit het bovenstaande is te leeren, dat zendingsstudie niet overbodig mag heeten.

Gemengd Nieuws.

Is men in Frankrijk bezorgd over het steeds minder worden van het aantal geboorten, in Duitsland heeft men er ook over te klagen dat het cijfer der geboorten sterk aan het dalen is; een verschil dat elk jaar duidelijker is waar te nemen. Wel neemt de bevolking van het Duitsche rijk krachtig toe, maar dit is te danken aan het dalen van het aantal sterfgevallen. Maar het spreekt van zelf dat een volk meer kracht ontwikkelen kan, wanneer er veel jongelieden gevonden worden die met frische krachten kunnen arbeiden, dan als menschen over het algemeen een hoogen ouderdom bereiken. In de jaren 1816-1820 kwamen in Pruisen 42.5 geboorten op de 1000 inwoners voor; in 1908 slechts 32.7. Het geboortecijfer is dus drie menschenleeftijd ongeveer een vierde lager geworden. In de jaren 1871/75 komen in het Duitsche rijk nog 39 geboorten op de duizend inwoners voor; in 1909 31. Het sterkst is dat treurige verschil op te merken in Saksen, het industrieland van Duitsland. Het is ontzeggelijk, dat juist in den tijd waarin het geboortecijfer het sterkst afnam, de welvaart van bijna de geheele bevolking zeer verbeterd is. Ook kan de stelling verdedigd worden, dat de afnemende der geboorten gelijken tred houdt met de uitbreiding der sociaal democratie.

De moderne sociaalistische industrie-arbeider heeft tegenwoordig geen lust meer rijk te zweelven, van een groot aantal kinderen te verorloven. Uit alles blijkt, dat Fransche toestanden van lieverleide in Duitsland gaan heerschen. Ook is het opmerkelijk, dat in Duitsland het Roomsche deel der bevolking hooger geboortecijfer vertoont dan het Evangelische. Een uitzondering daarop is de bevolking van Elzas-Lotharingen, die met den Franschen zuurdesem doorbakken is, evenals de districten die aan België grenzen.

WINCKEL.

Door Kinderen.

AAN VRAGERS.

In de oude geschiedenis van ons vaderland komen zeer veel edelen en grooten voor, zooals ridders en graven, wiens namen men later en thans in het geheel niet meer hoort. Zijn vele van die geslachten dan uitgestorven, of hoe is dat te verklaren?

B. S.

Voor die verdwijning zijn verschillende redenen.

Vooreerst zijn een aantal ridders en adellijke geslachten ten gronde gegaan tijdens de kruistochten. Menigen trok naar het Oosten, en kwam nooit weder. Eensoo ging menig geslacht teniet in de twisten, gevechten en burgeroorlogen, die vóór het jaar 1500 in ons land voorkwamen. Ook het Spaansche bewind was oorzaak, dat meer dan één oud geslacht zijn betekenis verloor.

Toen de steden opkwamen, toen er een burgerij ontstond, en de landsheeren, zooals graven en hertogen, al meer gessig en gebied kregen, verloren ridders en edelen hun betekenis en macht. Ook verarmden vele geslachten, en waren de nakomelingen later moeilijk terug te vinden.

Eindelijk dient opgemerkt, dat niusterling van geslachten in alle ragen en standen veel meer voorkomt, dan men gewoonlijk denkt, doch bij aansluitingen en stamhousen van naam trekt de verdwijning meer de aandacht. Oerigen, van menig oud adellijk geslacht zijn ook nu nog afstammelingen in leven.

Een vraag van N. N. betreft 1 Kon. 4 vs. 32, 33, waar wij van koning Salomo lezen: "En nu sprak drie duitend spreken; daar waren zijn liederen duizend en vijf. Hij sprak ook van de boomen, van den oederboom af, die op den Libanon is, tot op den hyasop, die aan den wand uitwaist. Hij sprak ook van het vee, en van het gevogelte, en van de kruipende dieren, en van de vischen".

Het is duidelijk, dat Salomo veel meer geschreven heeft dan voor ons is bewaard gebleven. De Bijbel is trouwens niet bestemd om ons alles mee te deelen, wat door de schrijvers der Bijbelboeken is te boek gesteld, maar om ons voldoende daigene te geven wat wij maakt tot saligheid.

Het is duidelijk, dat wij van de drie duizend spreken er vele missen. Van de liederen vinden wij er slechts enkele in het boek der Psalmen. Van de werken over dieren en planten, in vers 33 bedoeld, is niets meer over, soover wij weten.

Op meer dan één plaats in den Bijbel wordt gesproken van geschriften, die wij niet meer

hebben, zooals het Boek des oprechten, dat van de Oorlogen des Heeren, en meer. Wat ons noodig is te weten is opgetekend, en voorts dient wel bedacht, wat wij lezen in Joh. 21 vs. 25. En er zijn nog vele andere dingen, die Jesus gedaan heeft, welke, zoo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht, dat ook de wereld zelf de geschreven boeken niet zoude bevatten.

Wat moet men, vraagt W. R. te G., door geheimchrift verstaan, waar ik meermalen van heb gelezen.

Geheimchrift is zulk, dat alleen kan gelezen worden door hem, die weet wat daartoe vereischt wordt, die zooals dat heet, "den sleutel" heeft, d. i. de noodige aanwijzingen kent of besit. In elk geval is de bedoeling, dat het schrift alleen leesbaar zal zijn voor bepaalde personen.

Soms besigt men geheimchrift, dat ontstaat door te schrijven niet met gewone inkt, maar met een vloeistof, die, als zij droogt, geen zichtbare sporen laat. Het papier schijnt dan onbeschreven, doch als men het verwarmt of nat maakt, zijn de geschreven letters weer te lezen.

Een zeer gewone wijze van doen is, dat men elke letter van het ABC door een getal voorstelt, bijv. $k=2, i=6, p=14$. Nu zal 2-6-14 zeggen: *kijp*. Ieder die een lijst met de cijfers heeft, kan dat lezen.

Een derde manier is, dat men op een stuk bordpapier ruiten trekt als op een dambord, en de helft der ruiten, om en om, naar beneden, uitsluit. Nu legt men onder het bordpapier het vel papier dat beschreven moet, en schrijft dan het noodige in de uitgesneden vakjes, altijd maar één regel. Is dat gedaan, dan neemt men het bordpapier weg, en vult de open gedeelten op het onderste papier met allerlei woorden. Wie dat papier nu voor zich krijgt, leest veel onzin. Maar de man voor wien het is, heeft ook zoo'n uitgesneden bordpapier. Legt hij dat nu op het andere papier, dan is alleen juist daigene leesbaar, wat hij weten moet.

Het geheimchrift werd vroeger veel gebruikt, vooral in brieven aan gezanten, in oorlogstijden enz., o. a. door koning Philips II en prins Willem I. Zulk schrift is schijbaar onmogelijk te lezen voor hem, die den sleutel niet heeft. Toch kan men op verschillende wijzen, waarover ik nu hier niet spreek, en met scherpzinnigheid, ook zonder inlichting achter de betekenis komen. Tegenwoordig, nu wij de telegraaf en andere middelen van gemeenschap hebben, waarbij men ook allerlei afspraken kan maken, wordt het geheimchrift weinig meer gebruikt.

Koning Lodewijk de veertiende had een aantal lieden in zijn dienst, die brieven in cijferschrift, welke men wist machtig te worden, door hen bijv. te onderscheppen, moesten trachten te ontcijferen. Onze Staten echter, die ongaarne hun brieven door ongeroepen gelezen zagen, hadden er wat op bedacht. Zij lieten schrijven in oud-Friesch met Grieksche letters, en het is aan de knappe uitleggers van Lodewijk, de veertiende nooit gelukt, zulke schrifturen te ontcijferen.

BRIEFWISSELING.

B. te E. Aan u is afzonderlijk geschreven. HOOGHEMKE.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEKEN: Nordhorn a. (Gr. Beethem), Lange- rijk b/a. De Lek en Wateringen, B. van Halstema, cand. te Nijmegen. — Hoogkerk (Gr.), G. Kerasies, te Wollega. — Westbroek en Achtienhoven, J. Offringa, te Herwijnen. — Kielwinderwee, H. Fokkens, te Dwingeloo. — Hindeloopen en Stavoren, R. Halstema, cand. te Arum.

AANGKOMEN: Zalk en Veecaten, F. Bruinma, te Glanerbrug. — Meppel, J. C. Brussaard, te Timbhooven. — Ureterp, A. v. d. Vegt, te Sallingen. — Kamerik (bij Woerden), J. Ozinga, te Weerdingerveen. — Scharendijke e.a., A. D. C. Kok, te Nieuw-Helvoet.

BEDANKT: Leiden, J. J. Miedema, te Groningen. — Zonnematre, F. Bruinma, te Glanerbrug. — Westerlee, A. v. d. Vegt, te Sallingen. — Haastrecht, H. v. d. Zanden, te Andel (N-B.).

Rotterdam, Zondagavond j.l. werd Ds. F. C. Meyster, van Zegwaart overgekomen, tot zijn dienstwerk ingeleid door Ds. J. Landwehr, die tot tekst had 2 Cor. 4:5-7.

Dinsdagavond deed de nieuwe leeraar zijn intrede. De Dienaar had voor deze ure tot tekst gekozen, Openb. 1:4b en 5a. Ook de Burgemeester met twee Wethouders waren bij deze plechtigheid tegeswoordig. Na het uitspreken van den zegen werd door de Gemeente de bekende segendebede, Ps. 134:3, gezongen. Met dezen Dienaar zijn alle predikantsplaatsen in de gemeente wederom bezet.

Leiden, Da. A. Roorda, van Breda, werd hier Zondag tot zijn dienstwerk ingeleid door Ds. R. Sybrandy, van Lopik, met een rede over Spreuken 13:17b.

De intrede die Woensdagavond plaats had, werd ook door velen bijgewoond. De leeraar had tot tekst gekozen Rom. 1:15 en 16a. Onder de toehoorders was ook de Burgemeester, die aan het eind van de rede door Da. Roorda werd toegeproken. Da. Koutenhoven heette zijn ambtsbroeder met een warm woord welkom.

Utrecht, De classis heeft Woensdag het navolgende voorstel aangenomen:

De classis Utrecht der Geref. Kerken, vergaderd op Woensdag 4 Sept. 1912 te Utrecht, besluit aan de Generale Synode, welke D. v. 10 Sept. a.s. te Den Haag zal vergaderen, het verzoek te doen of het geen ernstige overweging verdient in de huidige omstandigheden niet over te gaan tot het benoemen van twee professoren aan de Theol. school te Kampen, maar te zoeken naar een weg, die kan leiden tot eenheid van opvoeding der dienaren des Woords in de Geref. Kerken.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEKEN: Midlum, P. A. Tichelaar, cand. te Nijland. — De Wip (toez.), J. P. van Kleffens, te Thesinge. — Luchter (toez.), H. Vermaas Jr., te Zandijk. — Hoogeloop, O. W. K. van der Veen, cand. te Utrecht. — Lith (toez.), H. G. Boijmans, te Gennep. — Hanwert (toez.), P. G. Vlieg, te Schaarsbergen. — Giesendam-Nederhardinveld, P. de Loort, te Waarder (bij Woerden).

AANGKOMEN: Minnertsga (toez.), J. P. van Leusden, te Wilsom. — Hellum, G. J. Mool, te Frederiksoord. — Twisk, S. N. H. Gorter, te Zijldijk. — Kieverskerke, J. H. Semmelink, cand. te Doetinchem. — Wierden, D. van Lutterveld, te Wierp.

BEDANKT: Jukwerd (toez.), L. Meeth, te Sappemeer. — Montfoort (toez.), D. Th. Keek, te Zuillichem. — Schoondijke, T. A. v. d. Vlies, te Poortugaal. — Tholen, D. Th. Keek, te Zuillichem. — Hasselt, L. van Mastrigt, te Barneveld. — Loosduinen, G. Verdoes Kleyn, te Wageningen.

Advertentie.

De Heer en Mevrouw FLACH—DE WALLER berichten hiermede, dat hun door 's Heeren gunste eene welgeschapen DOCHTER is geboren.

Dennenoord, Zuidlaren, 3 Sept. 1912.

In zijn Heer en Heiland ontsiep bedden na een langdurig lijden, in den onderdom van 53 jaar, aan een gelukkige Echtvereeniging van ongeveer 23 jaar, mijn innig geliefde Echtgenoot

TH. OEGEMA,

Prod. v. d. Geref. Kerk te Hoogeveen. Mevr. de Wed. TH. OEGEMA—HORESTRA.

Hoogeveen, 30 Aug. 1912.

Het behaagde den Heere Vrijdag j.l. na een langdurig lijden, uit ons midden weg te nemen, onzen zeer beminden Ambtsbroeder en Leeraar

TH. OEGEMA,

in den onderdom van bijna 53 jaar. Met de vele gaven hem van den Heere geschenken, heeft hij ontruft tien jaren de kerk des Heeren alhier met ijver en trouw gediend.

Stelle de Heere dien arbeid tot zegen en trooste Hij de bedroefde weduwe.

Namens den Kerkeraad der

Geref. Kerk te Hoogeveen,

Ds. R. ZIJLSTRA, Praeses.

J. KIKELBOOM, Scriba.

Hoogeveen, 2 September 1912.

Voor de vele en hartelijke gelukwensen, mij op en na den herdenkingsdag mijner 30-jarige Ambtsbediening toegezonden, betuig ik bij dezen aan allen mijn innig dank.

J. OSINGA.

Schoonhoven, 3 Sept 1912.

Het is mij niet mogelijk aan allen van hier en van elders, die van hoon vriendelijke belangstelling bij gaven bij de herdenking van mijnen veertigjarigen dienst, persoonlijk en rechtstreeks te antwoorden. Zij het mij daarom vergund lange dezen weg hun mijnen hartelijken dank te brengen voor sooveel betoon van genegenheid, die mij waarlijk ter verkwikking en bemoeijding is. Moge 's Heeren hand de vervulling geven van de geuite wenschen voor de bestendiging van kracht naar lichaam en ziel en versche salving des Heiligen Geestes bij de voortzetting van den arbeid.

B. VAN SCHELVEN.

Amsterdam, 6 September 1912.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Aangeboden.

20 4 % Obligatiën ten laste Gereformeerde Kerk te Ede, elk groot 100.—
1 4 % Obl. Kerk kas, Rotterdam, groot 1000.—
Aanbiedingen worden ingewacht onder letters E. R. bij boekhandel J. H. DONNER, Botersloot 128, Rotterdam.

Met enkele dagen verschijnt bij J. H. KOK te Kampen:

Prof. Dr. A. T. ROBERTSON'S

BEKNOpte :
: **GRAMMATICA**
OP HET

Grieksche
Nieuwe Testament

voor Nederland vrij bewerkt door

Dr. F. W. GROSEHEIDE.

Met voorbericht van

Prof. Dr. J. WOLTJER.

KERKMEUBILERINGEN.
Gemakkelijke condities.
SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG.
Stationsplein 67.

DE HARP
Christelijk Muziekijdschrift
onder redactie van
F. PIJLMAN.

Prijs 75 cents per jaar.

Men vrage gratis proefnummer.

Uitgaven van de Adm. „DE HARP”, Roulmankado 109, Amsterdam.

LEVENSVZERKERING

de Nederlanden in 1848

BRAND - VERZEKERING

INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen), Directie HEMONT.
KAPITAAL. 4.000.000,00
RESERVEFONDS 1.500.000,00

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.
Gevestigd te GRONINGEN.

Maatschappelijk Kapitaal f 1.000.000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, Amsterdam; A. W. SCHIPPERS, Vlaardingen; Jhr. H. A. WITTEWAAL, VAN STOOTWEGEN, Rotterdam; Mr. P. DIELEMAN, Middelburg; S. SIJTSMA, Aalsum (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN, THUESINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, Breda.

Raad van Toezicht: Jona. TERPSTRA, Groningen; Mr. R. KOPPE, Groningen; M. UBENS, Middelstum.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koets 97 %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—. Inlichtingen geven te Amsterdam, de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te Rotterdam de heer H. DANK, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

ELKA
WATCH
met gangtabel
Kon. Ned. Meteorologisch Instituut.

KALVERSTRAAT 206
KIEK ELKA WATCH
HET BESTE HORLOGE f 12.50.

Christel. Vereeniging van Nederlanders te Londen.

Hovengenoemde vereeniging verzadert elken Dinsdagavond te 8 uur la 't gebouw van het Deutsche Christel. „Kellerheim”, 48 Charlotte Street, Fitzroy Square W.
Verdere inlichtingen verstrekt gaarne de Secretaris J. BOER, 50 Burnfoot Avenue Munster Rd. London S. W.

Firma S. DE HAAS,
Haddingestraat 11, Groningen.
Specialiteit in den aanleg van
Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.
Vraag prijsopgaa en attesten.

GLOED.
Gloed voor stovenverwarming in kerken en stichtingen, geeft reuk noch warm, is zeer doelmatig en gemakkelijk; door gloed te gebruiken wordt het werk der kosters op den Zondag ten eerste beperkt.

Gloedfabriek „Vesuvius”,
S. VAN VLIET, - ZAANDAM.

DE NEDERLANDSCHE
CONCORDANTIE
DES BIJBELS,

van A. TROMMIUS, Nieuwe 3e uitgave, groot formaat. Gebonden in stempelpand voor slechts 8/75.

Onze deze uitgave zegt de Nederlander 1 Juli 1912:

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten”.
Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius